

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 K. 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KO-
RONA 40 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✧ POLITIKAI NAPILAP ✧

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVÁLTAL: PIAC-UTCA 49

Nagy harcok az erdélyi arcvonalon

Petrozsény és Hátszeg között visszavetettük az oláhokat — Az új ellenséges támadás elől eredeti állásainkba vonultunk — Az oláhok támadását Csíkszeredánál visszavertük — Török csapatok Brzezanyánál 1000 oroszot elfogtak — A Somme-menti offenzíva elgyengült

Az erdélyi front legutóbbi harcai nem idéztek elő változást a helyzetben. Az a küzdelem, amelyet a Petrozsényből Hátszegbe vezető úton két napon át folytattunk az oláhokkal kezdetben jelentős térnyeréshez juttatta csapatainkat, amelyek négy kilométerre szorították vissza az oláhokat. A kivívott terület azonban nem lehetett megtartandó, mivel Petrozsény irányából az oláhok nagy erősítéseket kaptak, amelyeknek tulnyomó ereje arra készítette hadvezetésünket, hogy azokba az állásokba vigye vissza csapatainkat, ahonnan kiindultak. Az erdélyi front északi szakaszán az oláhok nagy erővel támadásra indultak Csíkszeredától nyugatra megszállva tartott magaslati állásaink ellen, azonban visszavertük őket.

Az orosz harctér eseményei a Brussilov offenzíva rendkívüli erőfeszítéseinek jegyében folyának, különösen bukovinai frontunkat erősítik az oroszok, akik oly módon igyekeznek megteremteni a szerves kapcsolatot az oláhok északi frontjával, hogy Dorna-Watra mellett emelkedő magaslatok ellen küldik egymásután előre rohamozó oszlopaikat. A nagy emberparalással végrehajtott támadások révén annyit sikerült elérniük, hogy megszerezhették a Kapul-hegytől északnyugatra lévő állásokat. Más helyeken viszont teljesen meddő maradt minden erőlködésük. Így a Zlota-Lipa és Dnyeszter szögében végrehajtott támadásaikat, részben közelharcban, visszavertük. Diadalmasan állottak ellen az orosz rohamoknak a Kelet-Galiciában harcoló török csapatok, amelyeknek aktív védekezése 1000 orosz foglyot és 5 gépfegyverből álló zsákmányt eredményezett. Tovább északra azon az egész fronton, amelyet Lipót bajor herceg vezényel, változatlanul tovább tart a csönd.

Az olasz hadszíntérnek úgy az Isonzómenti szakaszán, mint a tiroli fronton tegnap is tovább tartott az ágyuharc. — A nyugati harctéren az előző napok rendkívül véres harcai után viszonylagos nyugalom állott be. Az angolokat és a franciákat egyaránt kifárasztották az előző négy nap folytonos rohamai és tegnap a német Somme-frontnak csupán egyes részei ellen in-

ditottak elszigetelt támadásokat, amelyek sehol sem vezettek eredményre. Verdunnél a németek visszaszerezték a Souville-erődötől északkeletre három nappal elzelőtt elvesztett állásaikat.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonalról:

A petrozsény-hátszegi út két oldalán folyó harcokban csapataink az ellenséget eredeti állásától 4 kilométerre visszavetették. Ezt a haderőcsoporthoz a jobb szárnya ellen irányult új erős ellenséges támadás következtében előbbi állásaiba vontuk vissza.

Az ellenség ismételt kísérleteit, hogy gyalogsággal és lovassággal a Csíkszeredától nyugatra emelkedő magaslatok ellen törjön elő, megghisítottuk.

A helyzet különben változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Dobricsnál az ellenség megismételt támadása újból megghisult.

LUDEENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgárok előnyomulása Dobrudsában

Szófia, szeptember 9. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgár vezérkar jelenti szeptember 9-ikén:

Dobrudsai csapataink előnyomulása nagy sikerrel folytatódik. Az ellenség mindenütt megverve, visszavonul.

Azt a román divíziót, amely Szilisztriából segítségére jött a Tutrakannál megvert románoknak, megtámadtuk és megvertük.

Dobricsnál az ellenség veresége teljes volt. Az ellenséget üldözzük.

Bolgár-Dobrudsza fölszabadult

Köln, szeptember 9. A „Kölnische Zeitung“ jelenti Szófiából:

Tutrankan elestével Dobrudsza összes városai, amelyek 1913-ig Bulgáriához tartoztak, Szilisztria kivételével felszabadítottak. A dobbrudsai határt Alifaknál ismét helyreállították és a román hatalmat Dobrudsában megtörték. — Ezek a sikerek előreláthatólag a románoknak Magyarországon való előrehaladását is meggyöngítik.

Oroszok pusztulása Dobricsnál

Köln, szeptember 9. A „Kölnische Zeitung“ jelenti Szófiából, hogy a dobbrudsai orosz-román haderők a legutóbbi napok harcaiban súlyos véres veszteségeket szenvedtek. Szentanuk leírása szerint Dobricstől északra egy orosz lovassdandár zárt sorokban nekilovagolt két bolgár zászlóaljnak. A bolgárok nyugodtan bevárták az oroszokat, azután megsemmisítő tüzelést zudítottak rájuk.

Bukarestben hallják az ágyuszót

Köpenhága, szeptember 9. Bukarestben a helyzet a legutóbbi napokban nyugtalanmá vált, de általában biznak a jövőben. — Bukarestben már ágyuzást is hallottak a Duna felől.

Bukarest veszélyben

Rotterdam, szeptember 9. A Nieuwe Rotterdamse Courant írja: A német-bolgár offenzíva első csapása igen kemény. Románia, a mely oly rövid idő óta visel háborút, már is veszélyben látja fővárosát, mert világos, hogy a támadás egyenesen Bukarest ellen irányul. Miért nem mozdul Sarraïl? Soha sem volt olyan sürgős, mint most, hogy a szalonkii hadsereg nyomást gyakoroljon észak felé a bolgárokra.

URANIA

Ma utoljára!

A dzsungel leánya

(Das Kind der Wildnis) dráma 3 felvonásban.

Hegyi vasút Bajorországban természetrajzi felvétel.

Leopárdok hazájában dzsungel dráma.

A főzés humoros.

A kis liba vígjáték 2 felvonásban.

Előadások kezdete 3 órakor
mészkelt, 5, 7 és 9
órákor rendezés helyarátkal.

APOLLO

Ma, vasárnap
Előadások 3 órákor mér-
sékelt, 5, 7 és 9 órákor
r. ar. és helyarátkal.

Megnyitó előadás!

Boston

Cézárja

egy amerikai karrier
története 4 felvonásban.

Egy kényes ügy
vígjáték.

Háborús

hetiszemle.

Minthogy csak 2 előadás
van, kérjük a közönsé-
get, hogy az előadások
kezdetére pontosan
jőjön.

Ugy látszik, hogy már a francia sajtó is türelmetlenkedik e miatt.

Berlin, szeptember 9. A *Lokalanzeiger* jenkenti Genfből: A román hadsereg kötelékében orosz csapat-egységek is harcolnak. A francia sajtó követeli, hogy *Bukarest védelmét bízzák orosz csapatokra*, továbbá, hogy *Sarrailt ment-sék fel az entente szalonikii seregeknek parancsnoksága alól*, mert haditerve azon alapszik, hogy *előbb a románok győzzenek a Dobrudsában* s ő csak azután fog támadni.

Az oroszok Romániában

Rotterdam, szeptember 9. A *Times* jelenti Bukarestből: A romániai orosz hadsereg parancsnoka *napiparancsot* intézett csapataihoz. A tábornok elsősorban a *szerbekhez* fordul és szerencsét kíván nekik abból az alkalomból, hogy elnyomóiakkal, Magyarországgal és Ausztriával leszámolhatnak.

Genf, szeptember 9. A *Matin* jelenti: Az orosz csapatok parancsnoka, amint román földre lépett, proklamációt bocsájtott ki, amelyben kijelenti, hogy *az orosz csapatok ezután a román haderő alkotó részét képezik*.

Az oláhok kiűrtik Uj-Dobrudsát

Berlin, szeptember 9. A *Berliner Tageblatt* jelenti Svájból: A *román katonai hatóságok elrendelték Uj-Dobrudsza kiűrtését*.

A semlegesek véleménye Tutra-kan elestéről

Amsterdam, szeptember 9. A *Nieuwe van den Tag* a következőket írja Tutra-kan várának elestéről: A hadüzenettől számított egy hét alatt egy nagyon megerősített és nagy stratégiai jelentőséggel bíró várost 20,000 emberrel, 400 tiszttel és 2 tábornokkal elveszteni, igazán nem csekélység. A hatás, melyet ez az esemény a központi hatalmak országaiban kelteni fog, bizonyára rendkívüli lesz, az entente-népeknek Románia beavatkozása miatt érzett öröme pedig hideg zuhanyként fog hatni.

Stockholm, szeptember 9. A *Stockholms Dagblad* ezeket írja: A román hadsereget súlyos csapás érte. Tutra-kan a fővárostól való csekély távolsága nyomasztó hatással lesz a lakosságra, amely most ismeri föl, hogy a most kezdődött harc egészen más valami, mint az 1913-iki katonai séta volt.

Az élet a román fronton

A kis városka már teljesen üres. Férfit alig látni, de ezek is gyerekek, innen a 17 éven, vagy pedig aggastyánok, tul az ötvenöt esztendőn. Amerre a szem ellát, uniformis és megint uniformis. Katonaautók jönnek áruval, fegyverekkel megtömve. Alig szedik le a holmikat, már emberekkel tömők meg és indulnak a havasok felé.

A kis városban van a város középpontja. A személyzet teljesen nyomorék; a gazda siket, a főpincérbe hálni jár a lélek, a pincér hetven esztendő felé jár. A két főszolgálo kis-asszony menekült: egyik Petrozsényből jött, a másik már azt sem tudja honnét hova hajtották. Amikor a háború kitört, Zimonyban volt, onnan szaladt el először. Azóta bejárta az egész országot, még Galiciában is csavargott.

A kávéház közönsége folyton változik. A régiek el-elmaradnak. Elmentek a csapataikkal. Ujak jönnek, most érkeztek a havasokból. Fáradtak, piszkosak, tüzből jöttek: nagy örömmel élvezik azt a kis kulturát, amit kaphatnak. Egy-két napos újságok is előkerülnek: aki valahogyan szerez egy kis nyomtatott papírt, közprédára bocsátja.

Egy főhadnagy mondja:

— No gyerekek, — mondja — most már semmi baj. Együtt megyünk Bulgáriával.

A rossz kezdet

London, szeptember 9. A *Manchester Guardian* a dobrudsai harcokról ezt írja: *Tutra-kan elvesztése rossz kezdet az alsó-dunai hadjárat számára*. Tutra-kan elestének legrosszabb oldala az, hogy *nem fog hozzájárulni ahhoz, hogy Konstantin király és a görög katonapárt gyors elhatározáshoz jussanak*.

Az olaszok agyonhallgatják Tutra-kan elestét

Lugano, szeptember 9. A *Stefani*-ügynökség az egyesült német-bolgár sereg tutra-kan győzelméről mindössze ennyit közöl: *„Német és bolgár csapatok elfoglalták Tutra-kan megerősített helységét”*. Ugy tünteti fel az olasz hivatalos hírszolgálat ezt a közleményt, mintha a német hivatalos vezérkari jelentés volna. Egy áru szóval sem tesz említést a foglyok nagy számáról és a temérdek zsákmányolt ágyuról.

Az oroszok feltartóztatták bukaresti követeinket

Bécs, szeptember 9. (Magyar Távirati Iroda.) *Czernin gróf e hó 6-án követségünk személyzetével elhagyta Bukarestet és Oroszországon át utban van hazafelé*. Romániában volt konzuli funkcionáriusaink és a magyar-osztrák kolóniának mintegy hatvan tagja előző nap ugyanezen irányban utra keltek.

Stockholm, szeptember 9. (Magyar Távirati Iroda.) A *Dagens Nyheter* jelenti *Haparandából*:

A központi hatalmak Romániából hazatérő követeit, akik Oroszországon és Svédországon át akartak visszatérni hazájukba, *Torceda orosz határvárosban a hatóságok feltartóztatták. A követeiket, akiket egyelőre Uleaborg finn városban, nem messze a svéd-határtól felügyelet alatt tartanak, nem engedik tovább utazni*.

Mit ígért az entente Bulgáriának?

Bern, szeptember 9. Az itteni bolgár ügyvivő a *Berner Bund* képviselője előtt kijelentette, hogy az entente-hatalmak azzal akarták Bulgáriát különbéke kényszeríteni, hogy *felajánlották Bulgáriának az Enos-Mida vonalat, Kavallát, Görög- és Szerb-Macedóniát és az 1913-ban tőle elszakított Dobrudsát*. Az entente rosszul számított, mert Bulgária sorsa elválaszt-

A többiek bólogatnak. Itt mindenki meg van győződve a biztos győzelemről.

A piacon a rendkívüli viszonyok nagy olcsóságot teremtettek. Gyümölcsöt majdnem ingyen adnak; a liba ára 80 krajcár — egy forint, egy pár csirke 6 vagy 7 hatos.

Ezen a vidéken mindig hiányzott az aprópénz. Ez most egyszerre megszűnt, a sok aprópénzt nehéz volt elvinni, mindenki itt hagyta. Megindult a hajsz a bankó után, a mely kényelmesen elfér a zsebben. A pincérnek ezer koronákat kínáltak aprópénzben felváltásra.

Napjában többször megszólal a dobpergés. Annyi már az utasítás, hogy az ember alig ismeri ki magát. Először magyarul hirdetnek ki mindent, aztán németül olvassák fel, végül pedig románul. Aki még nem ment el, jó foglalkozást találhat. Épp most dobolják ki, hogy Lőcse városa 150—200 embert el tud helyezni és nagyszerű ellátást ígér. Ez a hír egy kicsit későn érkezett. Főolvasák, mert ez a parancs, de az emberek már eltűntek.

Épp most érkezik meg Madersbach főhadnagy. Annyi legenda jár már róla, hogy szinte félelemmel tekintünk rá. Most is a románok közül jön. Szabad csapatot alakított és állandóan az ellenség frontja mögött jár. Hatalmas ember. Petrozsény közelében földbirtokos,

hatatlanul egybe van forrva a központi hatalmakkal.

Német buvárhajó-támadás Mangalija ellen

Berlin, szeptember 9. A Wolff-ügynökség jelenti:

Egyik tengeralattjárónk szeptember 8-án gránátokkal sikeresen lőtte Mangalija román Fekete-tengeri partvidéki várost és kikötő-te-lepeit.

Konstanza bombázása

Berlin, szeptember 9. A Wolff-ügynökség jelenti: *Német repülőgépek szeptember 7-én sikerrel bombázták Konstanza kikötőjét és az ott levő orosz hadihajókat*.

A bolgár király a német nagy főhadiszálláson

Berlin, szeptember 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség jelenti: *Ferdinánd bolgár király Boris trónörökösrel a nagy főhadiszállásra érkezett, ahol tanácskozni fog Vilmos császárral*.

Arz tábornok megvédi Erdélyt

Kolozsvár, szeptember 9. Az *Est* tudósítója beszélgetett *Betegh Miklós* erdélyi kormánybiztossal, aki megnyugtató kijelentéseket tett a helyzetről. A kormánybizos *mesének mondta a Kolozsvár kiűrtéséről szóló híreszteléseket* és a következőket mondta:

— *Arz tábornok nemcsak az eszével, hanem a szívével is gondoskodik a védelemről. Nekem mondta: „Az én szüleim sirja is Erdélyben van felhantolva, mindgyikiünknek van itt sirja, együtt fogjuk azokat megvédeni”*. Azt hiszem, hogy a katona, aki ilyent mond, az megéri a székelység szívverését.

* * *

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről*:

Károly főherceg jóvassági tábornok hadseregarcvonala: Nagy ellenséges haderőknek a Czibó-völgytől keletre

az egész Hunyadmegyét egy ismeri, mint a tenyerét. A románok gyűlölete nála hagyományos eredetű. Egyik ösét, egy ösét, egy Madersbach leányt az oláhok megkorbácsoltak. Amióta a háború kitört, már kamatostól visszaadta a sérelmet.

— Annyit mondhatok — mondja — hogy a helyzet egyáltalán nem veszélyes. A mi csapatunk erősen tartja magát és az ellenség sem mert sokat okoskodni. Petrozsénybe hétfőn vonultak be az oláhok, én egészen Petrilláig nyomultam előre. Csak ott találtam oláhokat. Visszafelé üldöztek, de a Strij völgyében elvesztettek a szemük elől. Azt sem tudom megmondani, hogy hányszor voltam tüzben. Sajnos, már tizenegy emberem hiányzik. Ezt a pár legényt azonban sok oláh vér fizette meg.

A havasokban különösen sok tót harcol. Itt vannak a hős hetvenegyesek. A havasokkal hamarosan megbarátkoznak, hiszen mindegyik hasonló sziklákon nőtt fel. Az első pillanatokban feltalálták magukat. A szikladobálás, szalfaguritást már úgy elsajátították, olyan tökéletességre vitték, hogy a parancsnokok csak dicsérettel tud megemlékezni róluk.

A magas havasokon nehéz az elhelyezkedés. Még sokáig fog tartani, míg a rüdes vonal kifejlődik. Az első vonal mögött különös vadászattal foglalkoznak katonáink. Százával csatagolnak a marhák; gazdátlan juhokat látni. Ezeket fogják össze és szállítják a katonai hatóságokhoz.

emelkedő magasságok ellen intézett többszöri rohama után az ellenség ennek a harc vonalszakaszának egyes részeit elfoglalta. Kárpáti harc vonalunk többi részén tegnap aránylag nyugalom volt.

Kelet-Galiciában Brzezanytól keletre, délkeletre és délre az ellenség tegnap újból megkísérelte vonalaink áttörését, azonban nagy veszteségei mellett mindenütt visszavertük. Különösen kiemelkedő az e vidéken küzdő török csapatok bátor magatartása. E harcokban az ellenség 1000 emberét elfogtuk és 5 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszínterről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Semmi újítás.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Az oroszok folytonos támadásai a Zlota-Lipa és a Dnjester között tegnap sem jártak eredménnyel. Ellentámadásaink a benyomult orosz osztagokat árkaikból kiverték. A török csapatok arcvonala az oroszok kiindulási pontján túl vetettük vissza az ellenséget. Több mint 1000 foglyot és több gépfegyvert szállítottunk be.

A Kárpátokban az ellenség jelentékeny erőket vetett harcba Schipottól nyugatra és dél-nyugatra emelkedő és Dorna-Watra melletti magaslati állásaink ellen. A Capultól északnyugatra a nyomásnak engedünk.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

***

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszínterről:

Az ellenséges tüzéségi tűz a Monte Santo és a tenger közti arcvonalon délután élenk volt.

Az olaszok a tiroli arcvonalaik is több szakaszát eredménytelenül lötték. Egyes helyeken előretörést megkísérlő ellenséges járőröket és osztagokat visszavetettünk.

Egy olasz léghajó Nabresinánál bombákat dobott le, de kárt nem okozott.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Venecia bombázása

Lugano, szeptember 9. A Stefani-ügynökség jelentése szeptember 5-ikéről: Ellenséges vízi repülőgépraj szeptember 4-én este újból megjelent Venecia fölött és bombákat dobott le találomra. Egy bomba a Márkus-templom előtt esett le, egy másik pedig az angol kórház tőszomszédságában. Szerencsére sem emberéletben, sem anyagiakban nem esett kár. Egy repülőgépet elhárító ütegeink egyik ágyuja lelőtt.

A telhetetlen Itália

Lugano, szeptember 9. Az Idea Nazionale vezércikke a következőket írja: Az orosz-japán szerződésnek, amint azt Sasonow tervezte, állítólag az a célja, hogy megakadályozza, hogy „valamely hatalom a maga kapzsi céljaira kihasználhassa Kínát, amint ez Oroszországgal

határos más országokban történt; ez érthető célzás Németországnak Törökországban való térfoglalására. Az olasz kormányának ügyelnie kell, hogy e szerződés tendenciája egy szép napon ne terjeszkedjék túl igazi célján, a német terjeszkedés megakadályozásán és hogy a keletre utoljára érkezetteknek, vagyis az olaszoknak legitím térfoglalását meg ne akadályozza.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

Az ellenséges gyalogság támadásai a Somme mellett a nap folyamán alábbhagytak. Az angolok részleges vállalkozása a Fouroux-erdő mellett és a franciák éjjeli támadásai a berny—deniecourt-i szakasz ellen megkíséreltek. Állásainknak az ellenség kezén maradt kisebb részeit megtisztítottuk. A tüzéségi harc tovább folyik.

A Maastól jobbra a Souville-erődtől északkeletre az ütközet újra feléledt. Váltakozó eredményű harcok után ismét elfoglaltuk az itt elvesztett terület egy részét. Éjjel Thiaumont-erődtől a Chapitre-erődig mindkét részről heves ágyutűz volt.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Hindenburg a nagy főhadiszálláson

Nagy főhadiszállás, szeptember 9. (P. L.) Hindenburg vezértábornagy a nyugati frontra utaztában ide érkezett. Vilmos trónörökös elébe utazott a tábornagnak, akit Ludendorff gyalogsági tábornok kísért.

Csata az Északi-tengeren

Zürich, szeptember 9. A francia lapok az Északi-tengeren lefolyt nagy csatáról adnak hírt. Az Agence Havas megjegyzi, hogy erről a tengeri csatáról még semmiféle hivatalos jelentés sem érkezett.

Clemenceau Joffre ellen

Genj, szeptember 9. A szenátus hadügyi bizottsága hétfőn ismét megkezdte tanácskozásait. Clemenceau újra előterjesztette javaslatát Joffrenak a parlament hadügyi bizottsága elé való meghívásáról.

Az angol flotta hibái a skagerraki csatában

Hága, szeptember 9. Angliában még mindig nem akarnak elnézni a skagerraki vereség tényét kritizáló hangok. Bowles Gibson a következőket írja a „Candid Quarterly Review”-ben:

Valamely okból nem értük el a német flotta megsemmisítését. Azt mondják, hogy a hajók utjának az ideje nem vágott: vagy Beatty érkezett két órával előbb, vagy Jellicoe késett két órát. Ez nem lehet az igazi ok, mert Jellicoe idejében avatkozott be. Jellicoe admirálisnak Beatty jelentéséről szóló sürgönyében különös elnézés történt, amely olyan, mint egy utólagos korrekúra. Egy fejezetnek ez a címe: „Egy buvárhajófal.” („A Submarine Schreen”) Mi ez? Az egész fejezetben egy árva szó sincs buvárhajóról, sem falról. Az admirális június 3-iki közleménye „láthatatlanságról és gőzről” beszél, Jellicoe tengernagy pedig „rendkívül kedvezőtlen időjárási viszonyokról”. Nos, ha a köd vagy a gőz eltakarja az ellenséget, akkor csak egy mód van: hogy közelebb menjünk hozzá. Nem volt sűrű köd („fog”), hanem csak gőz („mist”, „haze”), melyről már Beatty harcának az elején is volt szó. És hogy lehet az, hogy a köd csak az angol hajóknak volt

akadály, a németeknek azonban nem? — Ugy látszik, mintha a németek jobban megszokták volna ezeket a dolgokat. A „láthatatlanság” azonban nem mindig forgott fönn. Annyit mégis lehetett látni, hogy amikor a német csata-flotta a mieinket megtámadta, az akció elején egy sereg torpedórombolót küldött előre és ezek a rombolók nagy füstoszlopokat fejlesztettek, amelyek egészen eltakarták vonalukat mi előlünk és lehetetlenné tették, hogy mi célba vehessük. Ha a németek ilyen manővert végrehajthattak, akkor bizonyára nem tudtak a látást gátló időjárásról.

Végül nincs tisztázva az angol buvárhajók szerepe. A németek kijelentik, hogy nem használtak buvárhajókat. Ha így áll a dolog, akkor a „Malborough”-ot, amelyet kétségkívül megtorpedóztak, angol buvárhajó torpedózta meg. Lehet, hogy a jelző szolgálat nem működött kellőképpen; valahol hiba történt.

Briand és Dánia

Kopenhága, szeptember 9. Briand miniszterelnök fogadta a National Tidende párisi tudósítóját és a következőket mondta neki: „Véleményem szerint a legjobb, amit most egy államférfi tehet, hogy hallgat és cselekszik. Most cselekedni kell. Briand az entente-hatalmak teljes meglegedését fejezte ki Dániának a háború alatt tanúsított magatartása iránt. — „Ismerjük és becsüljük az önök országát és teljesen megértjük rendkívül nehéz helyzetét.” A tudósító azt jelenti, hogy azzal a határozott benyomással távozott Briandtól, hogy a béke még nagyon messze van.

***

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszínterről:

A cs. és kir. csapatoknál nincs változás.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A görögországi zűrzavar

Lugano, szeptember 9. A Corriere d'Italia jelenti Athénből, hogy a helyzet épp olyan zavaros, mint ezelőtt. Politikai szempontból csupán Zaimis és Venizelos megegyezésének ténye emelendő ki. A kamara fölmozgatásának és az új választásoknak elhalasztása Venizelos beleegyezésével történt. Egyszer részleges mozgósításról beszélnek, máskor azoknak az évfolyamoknak a rendes behívásáról, amelyek sorra kerülnek. Senkisémet láthat tisztán ebben a zűrzavarban. Csak az az egy bizonyos, hogy Görögország politikája ma a szövetségesek kezében van, akiknek intencióit ma még nem ismerik pontosan Görögország beavatkozása kizárólag Bulgária ellen lehetséges és akkor tulajdonképpen független lenne a szövetségesek általános akciójától.

A görög király hű tisztjeihez

Lugano, szeptember 9. A Corriere della Sera jelenti Athénből: Konstantin király a szalonikui helyőrség Athénbe érkezett tisztjeihez beszédet intézett, melyben többek közt a következőket mondotta:

— Azért hívtam önöket magamhoz, hogy szívem érzelmeit kinyilatkoztassam. Az önök magatartása legnagyobb meglepedéssel töltött el engem. Megmutatták, hogy a görög hadsereg fegyelmét nem lehet megrendíteni és bebizonyították, hogy nemcsak fegyelmük hajtha-

atlan, hanem hűségük és ragaszkodásuk királyuk iránt is megingathatatlan. Önök eljárásukkal legjobban megbélyegzik azokat, akik megszegték esküjüket. Amit tettek, balszámként hatott szívemre, fogadják köszönetemet azért az örömet, amit nekem okoztak. Olyan hadsereggel, mint az enyém, olyan vezetőkkel, mint önök, s olyan bizalommal és hűséggel, mint az önöké, szívesen nézek elébe minden veszedelemnek.

Olasz hír

Venezelos hadügyminiszterségéről

Luciano, szeptember 9. A *Corriere della Sera* jelenti Athénből: Híre jár, hogy a király rövidesen kinevezi Venezelost hadügyminiszterre. Skuludis is belép a kabinetbe. Zaimis közben a négyes szövetséggel tárgyal Görögország esetleges beavatkozásának feltételeiről. Gunaris és hívei folytatják támadásaikat az entente és Sarraill ellen.

A németbarát görög vezérkar

Stockholm, szeptember 9. Pétervárról jelentik: A *Djen* szerint a diplomáciai körök belátják, hogy a görög vezérkarban történt változásnak nem lehet jelentőséget tulajdonítani, mert a vezérkar többi része át van itatva németbarát eszmékkel.

Az entente újabb csalódása

Rotterdam, szeptember 9. A *Daily Telegraph* jelenti Athénből: Görögországnak az ententehoz való csatlakozása iránt táplált optimisztikus várakozások immár nem jogosultak.

A japán veszedelem Indiában

Kopenhága, szeptember 9. A *Morning Post* hosszabb cikkben foglalkozik a japán-indiai kereskedelmi kapcsolattal és fölhívja az angol kormány figyelmét a japán kereskedelem hihetetlenül gyors terjedésére Brit-Indiában. Japán kereskedelme a háború alatt háromszorosra, sőt négyszeresre növekedett Indiában és egyes helyeken teljesen kiszorította az angol kereskedelmet. Ez az eset azonban nemcsak Indiára vonatkozik, mert Japán Ausztráliába, Új-Zélandba és Holland-Indiába is benyomult kereskedelmével és egészen kiszorította onnan az európaiakat. A lap a japán versenyben az angol ipar súlyos veszedelmét látja, amely ha tovább tart, fokozódni fog és övintézkedésekre fogja kényszeríteni az angol kormányt.

= **Tisza a királynál.** Bécsből táviratozák: Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel a királyhídi személyvonaton Latinovits Endre dr. miniszteri titkárral Bécsbe érkezett és a bankgassei magyar házban szállott meg. A miniszterelnök mindenekelőtt Rosner Ervin báróval, a király személye körüli miniszterrel tanácskozott s aztán Schönbrunnba hatatott, ahol a király hosszabb magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök tanácskozott Burián István báró közös külügyminiszterrel is, aki ma fogadta Amerika átutazóban levő új konstantinápolyi nagykövetét, Elkusnak látogatását.

NYILTTER. *)

NESTLÉ-TEJ
GYERMEKELIWI
csecsemők
gyermekes és lábadozók legjobb
tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.
Próbadozást és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjlanul küld a Nestlé-tej gyermekelivtársaság, Wien, I., Bibarstrasse 2. U.

Az erdélyi menekültekért

A debreceni társadalom munkája

A debreceni pályaudvaron föllállított üdítő állomás és a pihenő most már szakadatlanul el van foglalva. Valamennyi érkező vonat hoz menekülteket, akiknek egyrésze az étkezőben, a másik, a jobbmodu része a II. osztályú étteremben foglal helyet. Hallgatag emberek, akik sokáig csüggetően, tétován tekintgetnek körül, szemü végigfut a családjaikon, letéved az asztalra, földre helyezett csomagjaikra, — amelyekben talán minden vagyonuk van — hogy megvannak-e.

A fogadó bizottság és az üdítő állomás vezetője fölkeresi őket, kikérdezi, meghallgatja és utbaigazítja. Agilis vezető embereinket mindig kiünn látni az állomáson, ahol sokszor a késő hajnali órákig várják a menekülteket. — Süriin kiünn van Kesseri Lajos dr. törvényszéki elnök a feleségével, ma pedig Domahidy Elemér főispán töltött kiünn órákat és ellenőrizte, irányította a menekültek fogadását.

Élénk és állandó érdeklődéssel kíséri az akciókat Baltazár Dezső dr. püspök is, aki mindenütt személyesen jár el. Ma délben éppen ebéd közben látogatta meg a kollégiumi konviktusban a menekülteket, akikhez vigasztaló szavakat intézett.

A társadalom minden rétege, Debrecen minden polgára egyenlő meleg szeretettel, tehetsége szerint résztvesz a segítő akcióban.

Márk Endre udvari tanácsos polgármesterhez ma érdekes és nagy összegű adomány érkezett és pedig a *belügyminiszter*től, aki 20,000 koronát küldött „Az Est” gyűjtéséből azzal, hogy ez összeg külön kezelendő, míg Az Est megbizottja Debrecenbe érkezik és intézkedik a pénz kiosztása és hovaforditása iránt. Az adakozás eredménye különben meghaladja már a félszáz ezer koronát. A segítő akció pénzügyi bizottsága Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnökelete alatt ma ülést tartott, amelyen Baltazár Dezső dr. püspök is résztvett. Az ülésen Csapó László főpénztárnok bejelentette, hogy ezideig 52,812 korona 16 fillér folyt be. A mai napon adakoztak:

Luczi Ferenc közhonvéd 30, Fekete Dezső fodrászegéd 3, Szabóné Balás Ilona Érkörtvélyes 100, Balási Borka Érkörtvélyes 100, Jósza Vince 50, Jóna Gyula 50, Uhlarik Béláné 20, dr. Roncsik Jenő 25, Fohn Márton és neje 50, Nagy Illés és neje 50, Erős Jakabné 30, „Az Est” Budapest 20,000, özv. Tomanóczy Ferencné 10, Bartók Ágoston 10, Magyar Általános Hitelbank gyűjtése 62, Kardos László és neje 200, ifj. Kardos László és neje 100, Flamm Márton 25, Kovaliczky Antal 20, Fürst Ödön és neje 200 koronát. A városi adópénztár gyűjtése 480.04, melyből nagyobb adományok: Sipos Ferencné 10, Zákány Józsefné 40, Kertész Dániel 20, Böszörményi Pál 50, Tóth István 20, L. Nagy Bálintné 100, Darvas Izidor 10, Dobi János 10, Weisz Adolf 20, Szűcs István 5, Weisz Ignác 5.40 korona, Dörre Ferencné 50, Dörre Ilonka 10, dr. Szántó Sámuel 30 korona, Kölcsonos Segélyező Egylet gyűjtése 53 korona 08 fillér, Mayer János gyűjtése 44 korona 70 fillér.

Legközelebb megkezdik a *házkint*i gyűjtést, amelyre vonatkozóan dr. Irinyi Istvánné a Szent Erzsébet-, Fráter Erzsébet a Debreceni Jótékony Nőegylet részéről jelentette be, hogy a hölgyek a gyűjtésre hajlandók. Nemsokára kiosztják a vendéglőkben és kávéházakban is a 2 filléres blokkokat.

Az elhelyező iroda a következő értesítést adta ki:

Csikmegyei menekültek, VI. gimnázista leány és VI. gimnázista fiú, jeles tanulók, ajánlkoznak lehetőleg teljes ellátással nevelőknek.

Körjegyzők és állami tanítók, csikmegyei menekültek, szép írással irodai munkára ajánlkoznak.

Tudakozódni lehet a Katona-Otthonban levő elhelyező irodában.

A Debreceni Stefánia Szövetség a menekültek gyermekeinek megfürösztése céljából a vasutnál fürdőkadakat helyezett el, ahol ugy nappal, mint éjszaka képzett gondozónőkkel állandó inspekción rendezett be, akik nemcsak a

gyermekek fürösztését, de minden szakszerű tanácsot és kezelési segítséget is megadnak. E megbizottak, akik „Debreceni Stefánia Szövetség” karszalagot viselnek, egyuttal felhatalmazást kaptak, hogy az elhagyott gyermekeket ideiglenes felvétel és elhelyezés végett az állami gyermekmenhelybe vagy a Debreceni Patronázs Egyesületbe utalhassák.

Andrássy Burián ellen

Híresztelések a külügyminiszterváltásról

Berlin, szeptember 9. A *Vossische Zeitung* Budapestre küldött munkatársa Ludwig Emil, beszélgetett Andrássy Gyula gróffal, aki a parlamenti helyzetről a következőket mondta:

— A parlamenti harc még egyáltalában nincs befejezve, habár olyan zajongásokat, mint a tegnapiak, egyikünk sem óhajtott és ezeket csak egyesek szenvedélyessége okozta. Sem az én kijelentéseimből, sem Apponyi, sem Károlyi kijelentéseiből nem kell azt következtetni, mintha harci készségünk alábbhagyott volna és engedékenyebbé lettünk volna, mert a tulajdonképeni harc csak kedden kezdődik, amikor megindul a vita indítványaink fölött. A mi harcunk tulajdonképen most nem is elsősorban gróf Tisza István ellen, hanem Burián ellen irányul, akinek diplomáciai hibáit nem tudjuk megbocsátani. Erdély egyes részeinek időleges feladása ugyanis meglepetésszerűleg hatott és teljesen megdöntötte bizalmunkat, mert Erdélyre nemcsak morálisan, de ténylegesen is szükségünk van és nekünk Erdély többet jelent, mint Németországnak Elzász. Senki sem kételkedik abban, hogy újból visszazerezzük Erdélyt, magyar csapatok érkeznek vissza az országba, a melyeket épp olyan örömmel üdvözlünk, mint a segítségre siető német csapatokat.

Budapest, szeptember 9. A *Magyarország* jelenti: Bécsben Andrássy neve mellett Forgách János gróf külügyminiszteri osztályfőnököt, Szécheny Antal gróf volt párisi osztrák-magyar nagykövetet és Körber Ernő dr. közös pénzügyminisztert emlegetik mint leendő külügyminisztert.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

VASÁRNAP: Délután: *Grün Lili*. — Este: *Derék Fridolin*.
HÉTFŐ: *Otthon*.
KEDD: *Cigányprimás*.

Boston Cézárja ma utoljára. Ma kerül utoljára műsorra az Apollóban a „Boston Cézárja” című sláger-film, mely méltó feltűnést keltett és minden előadásával telt házakat vonzott. Ez a csodás szépségű, hatalmas alkotás mindenkire a legnagyobb hatással van. Ma négy előadást tart az Apollo: 3 órakor mérsékelt, 5, 7 és 9 órakor rendes helyárral. Jegyek a délelőtti folyamán előre válthatók.

URANUS
Ma, vasárnap, szeptember 10 én
Doktor Imhoff
dráma az életből 6 felvonásban.
Főszereplők: ERICH KAISER TIETZ,
LOTTE NEUMANN, RAMEAUX.
Az alma nem esik messze
vigjáték.
Hírek a török harctérről.
Előadások kezdete 8 órakor mérsékelt, 5, 7 és 9 órakor rendes helyárral.
Folytatóság bemenet.

Ahol a béna hősök tanulnak

*
A debreceni rokkant-iskola nagy eredményei

A béna, csonka hősök új életének második iskolájában: a fémipari szakiskolában nyolcvan félkezes, féllábu katona tanul, dolgozik, hogy néhány hónap múlva egész emberként mehessen ki a világba, falujába. Végigjártuk a nagy műhelyeket, a nagy munkatermeket és elcsodálkozva látiuk, mit tud teremteni az akarat, a tudás, a szeretet és a jószág. Mert ezek a tényezők irányítják ezt az iskolát, amlynél áldásosabb, többet érő intézményt aligha létesített a Rokkantügyi Hivatal. De ahhoz, hogy olyan gyors és gyönyörű eredményt érjen el az iskola, olyan lelkes, olyan derék, olyan emberszerető és széles látókörű férfi kellett, mint Sztankay F. Béla igazgató s az a tanári kar és személyzet, ameyt őt nagy és nehéz munkájában támogatja.

(Az iskola szervezete)

Az egész intézmény még nagyon fiatal. Ez év május havában szervezte Klebersberg Kunó gróf közoktatásügyi államtitkár s ekkor is nyílt meg. Az intézmény három részre oszlik: Rokkant katonák ipari szakiskolája 11 hónapos kurzussal, amelynek végén a rokkantok vizsgát tesznek és ennek alapján munkakönyvet kapnak, amely őket minden szakbeli munka vállalására jogosítja. A második főcsoport a rokkant katonák protézis- (művégtag-) gyára, ahol maguk csinálnak maguknak művégtagokat; végül a szociális iroda, amely munkaközvetítéssel foglalkozik. Ma 80 rokkantia van az iskolának, de 120-ra van előkészítve. A katonák bennlagnak, étkeznek igazán bő és kitűnő élelmezést kapnak, amelyet maga az igazgató ellenőriz; étel nem mehet ki a konyhából, hogy ő meg ne izlelje.

A rokkantok lakatos-, kovács-, asztalos-, fafaragászati- (intarziák, műlábak), cipész- és szabó-mesterséget tanulnak, de azonkívül kiképezik őket motorgépezőkké, exploziós és villamos motorokhoz, szántógépezőkké. Esti tanfolyamok vannak e továbbképzésre.

(A rokkantak munkái)

A tanulásban igazán meglepő eredményeket ért el már eddig is az iskola. Sztankay igazgató ebben az eredményben a magyarság nagy természetes erejét, jó képezhetőségét és fegyelmehetőségét látja megnyilatkozni, ami valóban így is van, de ebben a tanerők és munkavezetők, valamint az ő fáradhatatlan munkásságának is óriási része van. Az iskolában a nyár folyamán már eddig is több lokomobilkezelőt képeztek ki és adtak ki nyári munkához.

A rokkant hősök legtöbbje már bot nélkül sétál és dolgozik, a féllábuak, vagy mindkét lábukon csonka embereken munkaközben alig is vehető észre a végtagok hiánya. Csak a karjaikon bénák vagy csonkák munkája közben látszik, hogy hiányzó kezüik helyett művégtagokkal dolgoznak. De most már ezt is jól tudják használni. Gyorsan, ügyesen mozog kezüikben a reszelő, a véső, a fűrész vagy egyéb lakatos, kovács és asztalos szerszám. Sőt a cipőfelsőrészkeszítők között két félkaru katona dolgozik. Amint a bőrt vágja, lyukasztja, csonka balkarjával leszorítja az asztalra s a másik ép kezében a szerszámmal fűrgén, ügyesen végzi a munkát.

Máris nagyon szép munkákat készítettek és amint Sztankay igazgató megáll mellettük s kérdi, hogy folyik a munka, — büszkén mutatnak munkáikra. Egyik-másik már szinte tökéletes munkát tud végezni: Tóth István, aki asztalos, Madai Sándor, aki vasesztergályos, Kispál József, Szabó Lajos, akik cipészek, Sárkány Ferenc, aki lakatos, Csizmás János és Jakab Miklós, akik szabók, a szorgalmasok közt a legelső és legügyesebbek, nagyon szép eredményt mutattak föl.

(Az oláhok betörése és a béna hős)

Ez a Jakab Miklós kemény arcú székely gyerek, mindakét lába hiányzik, de már bot nélkül tud járni. Amikor meghallotta, hogy az oláhok betörték Erdélybe, kihallgatásra jelentkezett az iskolaparancsnok, Institoris hadnagy előtt.

— Hol a botod fiam? — kérdezte a parancsnok Jakabot, aki eddig bottal járt még.

A fiú keményen felelte:

— Nem kell már a bot! Tudok én így is harcolni. Hadnagy ur kérem tessék engem engedni, hadd menjek vissza, az oláhok ellen akarok harcolni. Ha nem engednek el, akkor megszököm.

Szomoruan ment el a kérés elutasítása után és a műhelyben haragosan szidta az oláhokat, akik a székelyek földjét tapossák.

Az erdélyi események különben nagy mozgalmat okoztak a legnagyobb részben magyar fiúk közt, akik bejelentették az iskolaparancsnoknak és az igazgatónak, hogy az erdélyi menekültek segítségére ők is adakozni akarnak. Meg is kezdték a gyűjtést maguk között s bejelentették, hogy a holt napi zsoldfizetésnél a zsoldjuk egy részét átengedik.

Gyönyörű példa azoknak, akiknek százezeik és ép kezüik-lábuk van.

(A béna hősök mulatnak)

A kedély és sokszor a humor nem marad el, ha együtt ülnek, beszélgetnek. A foglalkozás után tegnap is kiűntek a fémipariskola palotája előtt. Pipáznak, beszélgetnek. Egyszer csak megjelenik egy kis muzsikushóna alatt hegedűvel. Oda szól az egyik féllábu a kis cigánynak:

— Huzd el az én nótámat, kapsz valamit.

A kis fekete rigó neki kezd a nótának.

— Nem ez — mondja a féllábu, míg a többi feszült figyelemmel várja, melyik hát az a nóta.

A jövődő Radies, vagy talán 37-ik Rác Laci újabb és újabb nótákba kezd bele, próbálgatja végig a magyar nótákat, de mindegyiket félbeszakítja a féllábu:

— Nem ez az babám, nem ez az.

A kis primás igyekszik, próbálkozik, a féllábu rázza a fejét, végre megszólal:

— Nohát ide hallgass!

És elkezd énekelni:

„Ellötték a féllábamat...”

Kacag az egész társaság, maga az énekes is nevetve fuja a szomorú nótát: „Ellötték a féllábamat” és meredt, csonka lábának vasvége megmozdul a nevetéstől vargabetűt írva le a porban.

A többiek a „tréfacsináló”-val együtt énekelnek tovább. A másik féllábu „felugrik” a padról és elkezd a csárdás hangjaira táncolni a vaslábával. Sikerül neki lassan. De a pajtások mind gyorsabb ütemben kezdenek énekelni s közbekiáltják:

— Vigabban, vigabban!

A féllábu járja gyorsabban, vigabban, de egyszerre csak megáll s lihegve szól:

— Nem bírom már tovább. Hiába egy láb, csak egy láb...

A kacagó kórus fölhangzik ismét és a félkezesek így mulatnak tovább a féllábuakkal.

A könnyekig nevetni való is ez, amikor csinálják ők ezt a tréfát, de valami fölemelően megnyugtató is, amikor rágondol az ember, hogy mit jelent ez a mókás kedv, ez a nevetés. Azt jelenti, hogy az életnek keserveibe visszadták nekik azok, akik ezen fáradoznak, a kedvet az élethez, a nevetéshez, a munkához. Ezért van eredmény, ezért tanulnak, mert visszakapták az önbizalmat, a hitet, hogy így is lehet derüsen élni, becsületesen dolgozni.

(A tanári kar)

És mindezek az új, jókedvű iparosok, akik már most is kézi ügyességgel tudnak teremteni anyagból valamit, eddig földmives emberek voltak, akik soha semmi ipari ágnak tudói, művelői nem voltak. Mennyi szív, mennyi ész, mennyi emberi türelem és szeretet kellett ahhoz, hogy ez eredményt elérjék eddig is. És azok, akik ezt a szép munkát végzik, díjtalanul ember és munkaszeretettől végzik ezt, azok: néhány tanár, iparos és művezető. Ezek közt első

helyen van Abonyi Ferenc mérnök a műhelyfőnök, Lackner József tanár, Bors Károly tanár, most honvédfőhadnagy, Labossa Eltető Béla, Nyári Béla tanárok; a művezetők és tanítómesterek: Széplaky József, Szabó Lajos, Kobzos Sándor, Mester, Thury, Balázs, Varga, Pauló, Longauer, Herman Ezekhiel, Singer Salamon és a protézis-gyár fáradhatatlan kitűnő vezetője Vitárus Sándor. És mindezeknek irányítója, aki végtelen szeretettel, csodálattal méltó figyelemmel, gyöngédséggel és a legigazabb emberbaráti szeretettel végzi a dolgot reggel öt órától késő estig: Sztankay F. Béla, igazgató.

Ezek adnak új életet és a csonka kézbe kenyeret a béna hősöknek.

Debrecenben keresik a kolozsvári uri betörőt

Szeniczei Gáspár Aladár újra megszökött a fogságból

A debreceni rendőrséghez érdekes köröző levél érkezett ma a kolozsvári rendőrségtől, a mely egy ismert és a debreceni rendőrséget is sokat foglalkoztató szélhámost: *Szeniczei Gáspár Aladár*-t, az „uri betörőt” keresi.

Emlékeztet, hogy Szeniczei Gáspár Aladár, aki Debrecenben is követett el ékszerlopást, különösen a kolozsvár—nagyvárad—debreceni vonalon működött s a három város közül az egyikben mindig meg lehetett találni. Egy-egy nagyobb és sikeresebb „munka” után Budapestre ment, ahol a rendőrség szintén ismerte, mert a betörő a fővárosban uri módon verte el a Debrecenben vagy Nagyváradon elkövetett betörés eredményét.

Az elmúlt télen egy vasuti ékszerlopás miatt fogták el. Ekkor azt mondta, hogy ő nem tolvaj, ő nem is Szeniczei Gáspár Aladár, hanem a *debreceni bombamerényelt elkövetője*. A kolozsvári rendőrség föl is vitte Budapestre, hogy ott nyomozzon, de az államrendőrség a bünygyi nyilvántartásból leleplezte. Azóta ismételtlen megfordult Debrecenben is, de a rendőrség már ismerte és menekülnie kellett. Kolozsváron azonban szerencséje volt. Mint urias megjelenésű, jó külsejű embernek, sikerült több embert becsapnia és néhány ezer koronát összeszelhámoskodott. — Közben Kolozsváron, Nagyváradon is több ékszerlopást követett el. Mert csak ékszerekben dolgozott. Mint ő maga mondta: csak ezzel érdemes dolgozni, mint-hogy az ékszer kis helyen elfér, sokat ér és könnyen értékesíthető. A télen azonban rajta-vezetett. A debrecen—nagyváradon vonaton elkövetett lopáson tetten érték s júniusban több rendbeli lopásért a kolozsvári törvényszék a jeles „uri betörő”-t *nyolc évi fegyházra* ítélte. — Ebből a büntetésből azonban csak két hónapot töltött le, mert ez előtt két nappal a *kolozsvári kir. ügyészség fogházából megszökött* és pedig oly ravasz módon, hogy ma sem tudják, mi uton-módon. A kolozsvári rendőrség országosan körözi a híres betörőt, aki ezuttal már *kilencedszer* szökik meg a különböző hatóságok kezei közül.

A kolozsvári rendőrség a körözésben figyelmezteti a hatóságokat, hogy Szeniczei Gáspár Albert, aki különben csak lakatos legény, nagy előszeretettel és nagy eleganciával hord tisztí ruhát is. Nem lehetetlen, hogy így szökött meg Kolozsvárról is. A debreceni rendőrség erélyesen nyomozza a szélhámost és figyelmezteti a vasuti állomást.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

ARANY JÁNOS-UTCA 15. SZÁM.

mosó intézetek Piac-utca 63.

Telefon szám: Piac-utca 15. sz. Függönyök 122

HIREK

***

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 10-én az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt prédikál Szele György lelkész, délután kátét magyaráz Konrád Zoltán segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Jánosi Zoltán lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész, délután kátét magyaráz Bagoly Bertalan segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt prédikál Pinkóczy Gusztáv segédlelkész, délután Pinkóczy Gusztáv segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt prédikál Zih Sándor lelkész, délután kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt prédikál Boér Károly vallásoktató lelkész, délután kátét magyaráz Fóris Endre segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt prédikál Kovács János vallásoktató lelkész; a városi szegényházban délelőtt prédikál Fóris Endre segédlelkész.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **Erzsébet királyné.** Martirasszonyunk, nekünk magyaroknak soha emlékezetünkben el nem muló emlékü Nagyasszonynak immár tizennyolcadik esztendeje alussa örök álmát. Tizennyolc éve lesz vasárnap e szomorú idők szeptember tizedikén, hogy a genfi hajóhídon a meghibbant elméjű gyilkos, szívébe, abba az áldott és értünk, nemzetünkért dobbanó legnemesebb és szent-áldott asszonyi szívbe bele-dőlte gyilkos kését. Az évfordulók érzéketlen egyformasággal követik egymást s amint mulnak az idők, enyhül a fájdalom, marad csupán az emlék. Ám a legszomorubb napnak fordulója nem csupán sablonos emléket jelzi az elkövetkező éveknek, mert szívünk fordul a bécsi kriptában szunnyadó őrzőangyalunk felé, ki még talán halóporában is nemzetünkért imádkozik az Urhoz. Az évforduló napja vasárnapra esvén, amikor gyászmisét tartani nem lehet, a hivatalos gyászistentiszteletet a rá következő napon, hétfőn délelőtt tartják meg a budapesti koronázó főtemplomban. A miniszterelnökség, amely az istentiszteletet rendezti, ma küldte szét a meghívókat az országgyűlés mindkét házának elnökségéhez, valamint a katonai és polgári hatóságok fejeihez. Debrecenben a hatóság még eddig nem bocsátott ki hivatalos meghívót a gyászünnepségre, amelyet nálunk is hétfőn fognak megtartani.

— **Egy hős székely őrmester brávrja.** — Augusztus hó 27-én este 10 órakor a gyimesbükkői állomáson a váratlanul jövő oláh támadás óriási pánikot idézett elő. Senki sem tudta még, hogy a szapora lövöldözés csak egyszerű határ-incidentst vagy pedig a román haderő komoly támadását jelenti. A Palánka felé menő személyvonatot már elindították a gyimesbükkői állomásról és a vonat a nyílt pályán kénytelen volt megállni a rázuduló golyózápor következtében. Zinert József tartalékos főhadnagy az ottani katonai hirszerző állomás parancsnoka erre megbizta Gézafi Mózes csendőrőrmestert azzal, hogy 5 emberével menjen el a nyílt pályán megállott vonatig s ott tüzeléssel tartóztassa föl addig az oláhokat, amíg a személyvonat visszajön s az egyik mellékvágányon lévő üres vagonokat és két hideg mozdonyt megmentés céljából a vonathoz kapcsolnak. Gézafi Mózes székely csendőrőrmester nyomban elment tette a parancsnak. Négy emberével a hatalmas golyózáporban elébe került a személyvonatnak és szapora tüzeléssel föltartóztatta a támadó oláhokat. A 4 embert egymástól messze lévő pontokon helyezte el és az ilyen módon megindított tüzelés megtevesztette az oláhokat, akik találmára viszonzták az csendőrök tüzelését s addig a vonat magához kapcsolta a két mozdonyt és az üres kocsikat, amelyeket ilyenformán sikerült megmenteni. A vitéz csendőrőrmestert 3 golyó találta el, de Gézafi Mózes ennek dacára folytatta a tüzelést, amíg a moz-

dony megmentése sikerült. A hős csendőrőrmestert arany vitézségi éremmel való kitüntetésre terjesztette föl főhadnagya.

— **A hazai románság tüntetésre készül Mangra installációján.** Bécsből táviratozzák: Mangra Vazul nagyszabeni görög-keleti román érsek-metropolitává történt megválasztásának megerősítésére a magyar kormány már megtette az intézkedéseket, a legfelsőbb jóváhagyás előreláthatóan már a legközelebbi napokban megtörténik. Mangra beiktatása az érsek-metropolitai méltóságba Nagyváradon fog végbemenni. A beavatottak szerint Mangra installációján a hazai románság vezetői hatalmas demonstrációt fognak rendezni a haza és a trón mellett.

— **Erdélyi hadkötelesek bevonulása Hajdumegyében.** A honvédelmi miniszter rendeltet bocsátott ki, amely szerint az Erdélyből és Krassó-Szörény megyéből származó jelenleg más városokban tartózkodó menekült 1884—1866. évig terjedő időben született és a népfelkelő szemléken alkalmasnak osztályozott mindazon a közös hadseregbe beosztott népfelkelőknek, akiknek Máramaroszigetre, Beszterce-re, Zilahra, Brassóba, Nagyszabenyra, Székelyudvarhelyre, Szászvárosba, Gyulafehérvárra, Karánsebesre vagy Marosvásárhelyre kellene bevonulniok. Máramarosziget helyett Szatmárnémetibe, Beszterce és Zilah helyett Hajdusoboszlóra, Brassó helyett Püspök-ladányba, Nagyszabeny helyett Debrecenbe, Székelyudvarhely helyett Hosszupályára, Szászváros helyett Szeghalomra, Gyulafehérvár helyett Derecskére, Marosvásárhely helyett Debrecenbe és Karánsebes helyett Lugosra tartoznak bevonulni, ez ezen helyekre áthelyezett cs. és kir. hadkiegészítési kerületi parancsnoksághoz.

— **A német harci párt vezérét megrendszabályozták.** Berlinből táviratozzák: A „Deutsche Tageszeitung“, melyet a fővárossal határos kerületi katonai főkommandóója betöltött s most jelent meg először a büntetés letelte után, mai számában tudatja olvasóival, hogy a cenzura szigorú rendelete következtében Reventlow gróf cikkei kivétel nélkül csak előzetes engedelemmel közölhetők. Ilyen körülmények között Reventlow gróf lemond arról, hogy véleményét sajtó útján nyilvánítsa, a lap pedig olvasóközönségének ítélete elé utalja ezt az eljárást.

— **Debreceni Kölcsonös Segélyző-Egylet 34-ik évtársulatát megnyitja** és törzsbetűkönyveket ezen évtársulatra már kibocsát. Az intézet tagjai részére kölcsönöket mindenkor folyósít.

— **A Haditermény ezer vádlottja.** Szabadkáról jelentik: A Haditermény a rendőrség kihágási ügyosztályával kilencszáz olyan gazda ellen indított büntető eljárást, akik nem szolgáltatták be a rekvirált kukoricát. Ezenkívül még mintegy száz gazda ellen folyik eljárás gabonaeltitkolás címén. A rendőrség néhány napon belül megkezdi az ezer szabadkai gazda ellen folyamatba tett kihágások tárgyalását. Nemcsak a kihágási, hanem a büntítési kapitányok is fogják tárgyalni ezeket az ügyeket, mert letárgyalásuk legalább két-három hetet vesz igénybe.

— **Diplomáciai eljárás a primadonna ruháért.** Nagyváradról jelentik: Biller Irén, a nagyváradai társulat új subrette primadonnája is azok között volt, akiknek menekülni kellett Brassó kiűritésekor. A primadonna Faragó Ödön színtársulatával működött Brassóban, honnan az egész társulat mindenét otthagya menekült s Biller Irén 15 ezer korona értékű színházi toalettjét hagyta a románok által megszállt városban. A primadonna még a múlt héten bejelentette Erdélyi Miklós színgazgatónak, hogy toalettet nélkül nem akar Váradra jönni, azonban Erdélyi Miklós kérelmére mégis lejött. Itt azután kisült, hogy hét olyan szerepet kapott, amelyekhez több ezer korona értékű pazar toalettére lenne szüksége. Biller Irén kijelentette, hogy két hétig nem lép fel semmi esetre sem, mert reméli, hogy azalatt visszatudja szerezni Brassóban maradt toalettjeit. Ugyanis Faragó Ödön, a brassói színgazgató levelet írt a szí-

nésznőnek, melyben közli, hogy kilátás van arra, hogy az amerikai nagykövetség útján, a kultuszminiszter támogatásával érintkezésbe léphetnek Romániával s kieszközölhetik, hogy a brassói színészek Brassóban maradt ruhatárát kiadják. Erre annál is inkább remény van, mert a románok által megszállott Brassóban a románok dr. Bajleszku, volt színházi román orvost nevezték ki polgármesternek s remélhető, hogy ő kieszközli a magyar színészek ruhatárának a kiadását.

— **A hazaárulók özvegyei és árvái.** Luganoból táviratozzák: Olaszországban helytartói dekrétumot adtak ki, amely 1800 lira évi nyugdíjat állapít meg azoknak az özvegyeknek, a kiknek férjeit a magyar és osztrák hatóságok halálra ítélték. A gyermekek fejenként 21 éves életkorukig 600—600 lírát kapnak.

— **Gróf Mikos Zsigmondné főispánné a brassói meneküléséről.** Gróf Mikos Zsigmond brassói főispán neje egy újságíró előtt így mondta el brassói élményeit a román hadüzenet napján:

— Brassó az utolsó pillanatig mitsem sejtett a feje fölött lógó veszedelemről. Sőt a menekülést megelőző vasárnap a vidámságnak és jókedvnek volt igazi napja. Délután a nyolcvan-kettesek zenekara szórakoztatta a város közönségét s az élénkséget csak fokozta az a látványosság, amelyet a város fölött keringő repülőgépek nyújtottak.

— Mi sem sejtettük, milyen árulás készül Románia részéről. Az rontotta el a hangulatunkat, hogy Bukarestből vasárnap Brassóba érkezett Adorján Andor, „Az Est“ kiváló munkatársa. Felkeresett bennünket s a legkomolyabb hangon közölte velünk azt az impresszióját, hogy a koronatanács a hadüzenet mellett fog dönteni s nyomban követi ezt a támadás. Ezt az értesítést azonban nem erősítette meg a hivatalos információ s éppen azért, hogy a közönséget megnyugtassuk, férjemmel együtt este színházba mentünk. A nézőtér zsufolásig megtelt, pompásan mulatott a közönség és én is egészen elfeledtem Adorján intését. Előadás közben keresett fel páholyunkban egy előkelő katonai személyiség, aki már a hadüzenet tényét közölte velünk. Még mindig a pánik elkerülését akartuk elérni s mikor férjem a vármegyeházára hajtattott, én ott maradtam az előadásban. Képzelteti, milyen lelkiállapotban néztem végig a színészek mókáit.

— Ami azután történt, közismert. Jöttek a hírek a katonai helyzet rosszrafordulásáról s a város kiűritésének elrendelését nem lehetett halasztani. Servátius alispán valóban önfeláldozóan viselkedett. Egész éjszaka talpon volt s már az éj folyamán megtörténtek az intézkedések a kiűrités lebonyolítására. Én magam hétfőn délelőtt egy katonavonattal utaztam el Kolozsvárra, míg férjem az alispánnal együtt a menekültek elszállítását ellenőrizte. Ami ezek után történt, azt az önk tudósítása pontosan és hűen leira.

— **Az ozsdolaiak tévedése.** A háromszék-megyei ozsdolai székelyek között a betörést megelőző napokban az a hír terjedt el, hogy az oláhok a mi oldalunkon fognak beavatkozni a hábiruba. Valamelyik székely künn járt Romániában s ő hozta magával ezt a hírt, amit aztán az ozsdolai székelyek készpénznek vettek. Történt aztán, hogy vasárnap estefelé egy szakasz oláh katona megjelent az ozsdolai utcákon. A székelyek úgy fogadták az oláhokat, mint a jó barátokat szokás, kiálták az utcára és lelkesen megéljenezték a bocsoros vitézeket. Csak akkor tünt ki a szomorú tévedés, amikor az oláhok elfogták a bírót, meg a jegyzőt. Erre az ozsdolaiak fejszékekkel, kapákkal, botokkal megtámadták az oláhokat és kikergették a községből őket. A férfiak addig védtek Ozsdola határát, amíg az asszonyok elmenekültek.

— **Halmágyi divatházába** az őszi női felöltő- és kosztium-ujdonságok megérkeztek.

60 FILLER **1 DOBOZ** **FAX** HYGIÉNIKUS SZIVARKAHÜVELYNEK AZ ÁRA **VEDŐJE**

Főraktár: Mayer Manó nagykereskedésében.

— A városi muzeum holnap, vasárnap kivételesen zárva marad. Az érdeklődők e helyett szerdán, szeptember 13-án délelőtt és délután a szabályszerű órákban ismét megtekinthetik.

— Tankönyvek új vagy ódon állapotban, valamint iskolaszerek az összes iskolák számára kaphatók **Hegedűs és Sándor** cégnél, Piac-utca 34.

— **Értesítés.** Mizi Schmidt tudatja tanítványával, hogy a tanítást, ugymint német nyelv, társalgás, irodalom, történelem és művészettörténelem, újra megkezdi. Telefon 183.

— **Erdélyi menekült,** ha kellő irodai jártassággal bír, dr. Kardos Samu ügyvédi irodájában, Hunyadi-utca 24., azonnal alkalmazást talál.

— **Halmágyi** divatházában intézeti ruhák és kabátok dus választékban.

— **Iskolás fiúk és leányok részére** kész fehérneműk, matracok, paplanok, takarók. Intézeti fehérnemű az összes internátusokba előírás szerint Kardos Lászlónál, Debrecen, Kossuth-utca 9.

— **Lakás tanulóknak.** A ref. főgimnázium a bentlakásra fölvevő növendékeket ismét magánházaknál bérelt lakásokban helyezi el, mivel a bentlakás helyiségeit a katonaság elfoglalta. Aki tehát hajlandó tanulókat lakásra elfogadni, menne előbb jelentkezzen a főgimnázium igazgatóságánál, Péterfia 1.

— **Használt tankönyvek az összes fiú- és leányiskolákra** kaphatók **Harmathynál**.

— **Iskolakönyvek** használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók **Antalfy Józsefnél**, Szent Anna-utca 13.

— **Alföldy Károly tánciskolájában** az őszi tanfolyam szeptember hó 11-én megkezdődik. Beiratások eszközölhetők Péterfia-u. 2. sz.

— **Eladó 300 darab idel juh.** Értekezhetni **Barna Benő** nagysomkúti községi jegyzővel.

— **Ódon tankönyvek** legolcsóbban és új tankönyvek bolti árban kaphatók **Aczél anti-quariumában**, Első Takarékpalota. **Meg nem felelőket** bármikor kicserél vagy visszavesz.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

Köszönetnyilvánítás.

Miután Debreczenből eltávozom, hálásan mondok köszönetet minden vendégemnek, akikkel a **Gambrinus-étteremben** érintkezni szerencsém volt és köszönetet mondok **Márkus Jenő** urnak, a **Gambrinus** tulajdonosának, akinek megütszélő bizalmából az üzletet vezettem.

Debrecen, 1916. szeptember hó 9.

H. J. f. p.

Árverési hirdetés haszonbérbe adásra.

A debreceni ref. egyház gazdasági bizottsága megbízásából a **Mikepércsi-útfélen** a várostól 7 kilométerre, a miút jobb oldalán fekvő **Várad Szabó Miklós-féle** ujosztásu, mintegy 136 kat. hold földnek f. évi október 1-től 8 egymásután következő évre haszonbérbe adása végett folyó évi szeptember hó 18-ik napján d. u. 4 órára a református egyház tantermeben az árverést kitűzöm.

Az árverési kívánókat figyelmeztetem, hogy az árverés meghirdetése előtt a kikiáltási ár 10%-től, mint bánatpénzt, az árverést foganatosító küldöttség kezéhez lefizetni tartoznak, mely bánatpénz a haszonbérleti összeg első részlete fizetésekor beszámíttatik.

Egyéb feltételek az egyházi hivatalban d. e. 8 órától 12 óráig megtekinthetők. Esetleg az árverés napjáig ajánlatok tehetők a gazdasági bizottsághoz.

Debrecen, 1916. szeptember hó 9-én.

Juhász Ignác,
elnök.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR
a Hadsegélyző Hivatal átvételi különlítménye. Budapest, IV., Váci-utca 38.
Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

ELADÓ!

Püspökladányban 50 kat. hold első osztályu **fekete-föld tanya-birtok** megfelelő gazdasági épületekkel.

Veszek az Ondódon, Ebesen vagy a Macson **12-20 holdas birtokot.**

Eladó Debreczenben a Bocskai-tér 9. sz. alatti 200 öles udvar, van rajta korlátlan italmérségi jog is. Értekezhetni: **a kladóhivatalban.**

Hordókat

petroleumos, olajos, kátrányos, sziruposat, szeszeset a legmagasabb áron **minden mennyiségben készízetés mellett** veszünk úgy helyben, mint bármely vidéki vasut, vagy hajóállomáshoz szállítva.

Hordóügynökök kerestetnek!

WEISZ LIPÓT ÉS TÁRSA olaj-, gépszir-, kocsikenőcs-nagykereskedők
Budapest, IX., Hentes-utca 17. szám.
Interurbán Telefon: József 14-50.

Ismételadók, ügynökök, házalók, vásárolók, a legszebb, selyemmel himzett

HÁZIÁLDÁST

kaphatják bármely nyelven, passepartout-val 42x52mm nagyságban **Hugo Jellinek** himzésgyárában Wien, VII. Lindengasse 55.

Ajánlunk azonnali szállításra a legjutányosabb naplárak mellett:

Gép-, henger- és autólaját, gépsziradékot, kocsikenőcsöt
és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajat szavatolt jó minőségben.

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

disznózsír-, szalonna- és olajnagykereskedők

Budapest, IX., Hentes-utca 17. Sürgőnyim: **WEISSEFETT** Budapest. Interurbán-telefon: József 14-50.

ŐSZI VETÉSHEZ

Corbin magesávázószer változatlan áron kapható. **Corbin** megóvja a vetőmagot varjak és egyéb madarak kártevésétől, üszögtől, rothadástól, férgektől. Egyszerű használati utasítás. Ezerszeresen kipróbálva, kitűnő bizonyítványok. — Olesó.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

☛ Rendeléseket és kérdézősködéseket idejekorán kérünk. ☛

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tiz szög hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér.

Számtalanszor bevált

MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

hűgyszoroknál és
bélizs, hurutnál,
mint a hűgyszorok
megkötő szer.

Somossy László cég

Hajduvármegye szállítója

Intézeti fehérneműek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkezdők

óriási raktára!

A csodás hatású FÖLDES-féle

**MARGIT-
SZAPPAN**

a modern szépségápolásnál nélkülözhetetlen.

Ezen teljesen légmentes, legfinomabb nő-
vényzsírokból készült, kellemes szagú, kitű-
nően habzó szappan igen kiadós, miért is
családi használatra a legalkalmasabb.

Pár nap alatt

eltüntet szeplőt, májfoltot, mitesszert, pat-
tanást. A pórusokat alaposan kitisztítja s
biztos és gyors hatása folytán ugyszólván

lemossa

a bőr tisztátlanságát, úgy hogy nyoma sem
marad a szépséghibának. Világhírét pedig
annak köszönheti, hogy egyszersminden-
korra elmulasztja

a szeplőket.

Ára K 1.50. Kapható minden gyógyszertárban
s droguakereskedésben. Hozzávaló Margit-
Crème 1.50 K-ás tégelyekben, Margit-Powder
K 1.50. Gyártja:

FÖLDES RELEMEN GYÓGY-
SZER-
KÉZ

Aranyat, ezüstöt,
brilliantokat, bármiről
szóló zálogleveleket
(zálogcédulát) és egyéb
tárgyakat a legmagya-
sabb árban vesznek.
Meghívásra hazaköz-
lő elmegek. Steiner
Mihály, Csokonai-u. 32.

Eladó kedvező fizetési
feltételek mellett:
Csapó-utca 23. szám
alatt fekvő ház,
Király-utca 9. szám
alatt lévő ház,
Értekezhetni Debreczeni
Gazdák Bankjában, Kos-
suth-utca 17.

Levélbélyeg

gyűjtőknek
61 drb. jót-
állás mellett
valódi kő-
lőnféle ritka bélyeg, 36
korona katalógus ár be-
lyett csak 5 korona 30
fillér. Gyönyörű bélyeg
választékomat vevőknek
rendelkezésre bocsátom
Az oldalsó bélyeggyűj-
tőket kiváratva minde-
deki megkapja. Béla
Szekula, Luxern (Svájc.)

Jó házból
való urfi leány csakis
vidékre házvezetőnőnek
vagy házikisasszonynak
ajánlkozik idősebb urhoz,
urinőhöz vagy idősebb
házaspárhoz. Cím a kiadó-
hivatalban.

Mindenféle
butorok eladók Iskola-
utca 8. szám.

Hushordó szekér
alig használt, és egy jó
karbanlevő szekér eladó.
Kigyó-utca 36.

2729 h. e

1916.

Árverési hirdetmény.

Néhai Roborotenkoff Dimitri hagyaté-
kát képező, a leltár 1—16 tétele alatt felvett
férfi ruháneműek, cipők és ágynemű a 1. évi
szeptember hó 13-án délután 3 órakor
a városi leltárbiztosi hivatalnál — Fűvészkert-
utca 2. szám alatt — tartandó nyilván-
os árverésen készpénzfizetés ellenében el-
adatnak.

Debreczen, 1916 szeptember 7.

Sinka Gyula
leltárbiztos.

Veszek

káposztát,
sárgarépát,
takarmányröpát,
hagymát,
paradicsomot,
veteményt,
főzeléket és
gyümölcsöt.

Vass Samu

BUDAPEST,

Aggteleky-utca 17.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru

hőseink sírhalmára

vigasztaló és megnyugtató könyvecské

10-ik kiadára.

Aki ezt a nagy elterje-
désű, gyönyörűen össze-
állított, egész vászonköt-
tésben lévő, lelket fel-
vidítő könyvet még nem
szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhiva-
talunkban, Piac-utca 49.

Lapkihordásra
asszonyok felvételnek a
kiadóhivatalban.

Eladó kedvező fizetési
feltételek mellett; esetleg
haszonbérbe is kiadó:
Hajdusoboszlón lévő 74
hold föld tanyával,
Hajduböszörményben
lévő 190 hold föld
tanyával,
Halápon 12 hold föld
kaszáló.
Értekezhetni Debreczeni
Gazdák Bankjában,
Kossuth-utca 17. sz.

Bevált
tanítónő (Erdélyi menek-
ült) pénzkéréses szem-
pontjából német és fran-
cia nyelvekben megfelelő
álást keres. Cím a kiadó-
hivatalban.

Azonnali
belépésre keresek kis-
galmu gőzmalomba kis-
családu, ügyes, munka-
szerető lehetőleg hadmen-
tes molnárt. Szükség ese-
tén felmentést kieszköz-
löm Erdélyből menekült
molnárok előnyben rés-
zesülnek. Csiha Elek
malomtulajdonos Hajdu-
nánás.

**Használt
dohányzsineg**

kapható

Polacsek Fülöp és fia

cégnél

Nyírbátor.

Zálogcédulát,
törött aranyat, ezüstöt,
brillians ékszert vesznek
és olcsón eladok. Krámer,
Arany Bika-bérház 3.

Iskola könyvek
az összes iskolák részére
füzetek, író- és rajzszer-
ek stb. még mindég olcsón
kaphatók Fröhlich-féle
könyv- és papírkereske-
desben Szentanna-utca 1.

Földeket
vennék készpénzzel, vá-
roshoz közel előnyben.
Csapó 12. Hirdetőkben.

Krámer Józsefné
„Bika”-bérházban lévő
hőgyfodrászterme tu-
datja a hőgyközönséggel
hogy este 8 óráig tart
nyitva. Legújabb divatu
fésülés, ondulolás, vibrá-
ciós szépségápolás, ma-
nikűrözés. Telefon 915.
szám.

Kapucsdulák
bármilyen felírással kap-
hatók a kiadóban.

Finom hímzéseket,
börgölést, fehérnemű
varrást és javítást elfo-
gad egy hadbavonult
családanya — olcsó árak
mellett. — Kéri a n. é.
közönség pártolását,
hogy családját a háboru
tartama alatt fenntart-
hassa. Késes-utca 37.
Nyíriné.

Szénvignetta
szereként olcsón kap-
ható Piac-utca 49. szám
nál.

Lakbörleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen
felírással kaphatók a ki-
adóhivatalban.

A nő legszebb disze

a szép alakú dús

KEBEL.

Hölgyek, kik e tekintetben
hiányt éreznek, forduljanak
teljes bizalommal

Krause Idához

POZSONY,

Sáno út 2, C) osz., honnan

teljesen költségmentesen és diszkrétén kapnak
tanácsot és útbaigazítást a telet kebel elérésére.

**A sárgán is épen egy hat,
Akárcsak a feketén.
Olyan sima, mint a tükör,
Ha elpöre kenem én.
És mint csillag, éppogy csillag
Ide-oda rajt a láb;
Micsoda egy csoda hát ez?
Ez a**

PYRAM

CIPŐ=KRÉM

Gyártja: **BENESTESTVÉREK, GYŐR**